

Sygn. akt: I C 123/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz
Protokolant:	sekr. sąd. Dagmara Napieraj

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z/s w G.

o nakazanie i zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka A. K. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. w G. kwoty 701.726,-zł wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o nakazanie pozwanej usunięcia linii energetycznej przebiegającej nad nieruchomością powódki wzdłuż ulicy (...).

W uzasadnieniu podała, że jest właścicielką działki nr (...), położonej przy ulicy (...) w O. o łącznej powierzchni 0,40 ha, którą nabyła na podstawie decyzji z 26 października 2006r. Według powódki na działce tej, bez dostarczenia jakiegokolwiek decyzji administracyjnej legalizującej ten fakt i ograniczającej wykonywanie na tej działce prawa własności pozwany posadził linię elektroenergetyczną o długości 62 m oraz 11 m. Powierzchnia gruntów, z których korzysta pozwany wynosi według obliczeń powódki 686 m². Trakcja elektroenergetyczna przebiegająca poprzez ten grunt uniemożliwia zagospodarowanie gruntu w sposób w jaki chciałby to uczynić właściciel. Przedmiotowa nieruchomość jest przeznaczona na cele budowlane, jednak obecność linii energetycznej uniemożliwia wykorzystanie pasa gruntu wzdłuż ulicy (...). Biorąc pod uwagę brak chęci porozumienia w zakresie korzystania z nieruchomości powódki, zdecydowała się ona wnieść także o nakazanie usunięcia przedmiotowej linii energetycznej.

Pozwany bez zgody powódki w zależności od jego potrzeb, w każdej chwili wchodzi lub wjeżdża pojazdem na nieruchomość powódki, na której znajdują się trakcje elektryczne i wykonuje różne prace konserwacyjne lub wymienia elementy. Pozwany wybudował trakcję elektryczną bez zgody właściciela nieruchomości, czyli w sposób nielegalny. Pozwany jest zatem posiadaczem zależnym w złej wierze. Powódka wielokrotnie zwracała się do pozwanego o ugodowe rozwiązanie sporu. Pozwany nie traktował oczekiwań powódki poważnie i nie zamierzał uregulować tej

nieprawidłowości. W tej sytuacji pismem z dnia 3 lutego 2012r. powódka dokonała wezwania przedsądowego do ugodowego usunięcia stanu bezprawności.

Pozwana (...) S.A. w G. Oddział w O. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że ustawodawca nie przewidział zasądzenia wynagrodzenia za służebność przesyłu za okresy wsteczne. Tym samym powódka nie ma podstawy prawnej do żądania wynagrodzenia, jakie otrzymałaby w przypadku umownego ustanowienia służebności przesyłu. Wyjaśniła, że na działce o numerze ewidencyjnym (...) znajduje się linia napowietrzna średniego napięcia SN 15 kV relacji O. – G.. Linia przebiega w przestrzeni powietrznej nad działką na odcinku o długości ok. 62mb. Linia została wybudowana i włączona do eksploatacji przed 1976r.i nosiła nazwę O. – T.. Nie przebiegała jednak wówczas nad działką będącą przedmiotem pozwu. Linia ta została przebudowana w 1976r., zmieniła swoją trasę, przechodząc przez działkę nr (...). Obecnie linia nosi nazwę O. – G. i od 1976r. pozostaje na niezmienionej trasie. Nad nieruchomością powódki przebiega także linia niskiego napięcia nn 0,4 kV o długości ok. 11mb. Linia ta istniała nad działką nr (...) w 1967r. Linia ta zasilą bezpośrednio zabudowania powódki. Przebieg linii niskiego napięcia podyktowany jest tylko i wyłącznie zapotrzebowaniem na energię elektryczną powódki. Podniosła, że wybudowanie spornych urządzeń nastąpiło na podstawie przepisów ustawy z 6 lipca 1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, poprzednik prawny pozwanej mógł przeprowadzać inwestycje liniowe. Pozwana podniosła także zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu. Z protokołu odbioru wynika, że poprzednik prawny pozwanej przystąpił do wykonywania służebności z dniem odbioru, tj. z dniem 3 czerwca 1976r., czyli okres zasiedzenia upłynął najpóźniej z dniem 4 czerwca 2006r. Zdaniem pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie roszczenie powódki o usunięcie urządzeń. Nakazanie ich usunięcia skutkowałoby naruszeniem art. 5 k.c. w zw. z art. 222§ 2 k.c. poprzez naruszenie interesu publicznego na rzecz jednostki polegające na uwzględnieniu roszczenia powódki sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. Ponadto sporna linia energetyczna nie tylko zasilą okoliczne osiedle, na którym mieszka powódka, ale przede wszystkim powódka korzysta ze spornej linii na potrzeby własnego gospodarstwa domowego poprzez bezpośrednie podłączenie jej do tej linii. Pozwana zakwestionowała także wysokość żądania, która jej zdaniem była znacznie zawyżona (k.53-68).

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka jest właścicielem nieruchomości gruntowej, zabudowanej domem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi, składającej się z działki o nr (...) o powierzchni 0,4038 ha, położonej w O., przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Nieruchomość powyższa wchodziła w skład działki nr (...) o powierzchni 9,7013 ha i stanowiła własność Skarbu Państwa. W 1992r. decyzją Urzędu Rejonowego w O. działka nr (...) została podzielona na m.in. działkę nr (...) o powierzchni 0,4038 ha. Decyzją z dnia 15 grudnia 1992r. Wojewoda (...) stwierdził nabycie z mocy prawa przez Gminę O. prawa własności powyższej nieruchomości. Na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 1994r. Gmina O. oddała powódce w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat działkę nr (...), z widocznymi urządzeniami elektroenergetycznymi oraz sprzedała na jej rzecz budynki posadowione na tej działce. Decyzją z dnia 26 października 2006r. Burmistrz O. orzekł o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego powyższej nieruchomości gruntowej w prawo własności przysługujące powódce.

Nad nieruchomością powódki przebiegają dwie linie napowietrzne: SN 15 kV i nN 0,4 kV. Linia SN 15 kV relacji O. – G. o długości ok. 62 mb została wybudowana przed 1976r. W 1976r. linia ta została przebudowana i zmieniła trasę swojego przebiegu, przechodząc nad działką gruntu nr (...). Obecnie linia ta pozostaje na niezmienionej trasie od 1976r.

Linia nN 0,4kV przebiega nad działką powódki na odcinku o długości ok. 11 mb. Została wybudowana jeszcze przed 1976r. W 1976r. linia ta, w związku z budową stacji O. W., zmieniła swoje zasilanie i pozostaje do chwili obecnej na niezmienionej trasie. Linia ta służy do zasilania w energię elektryczną zabudowań powódki.

Matka powódki S. D. zawarła w dniu 6 czerwca 2002r. z Zakładem (...) S.A. w O. umowę o dostawę energii elektrycznej.

(dowód: odpis z KW-k.11-15, wypis z rejestru gruntów-k.19, akt notarialny z 14.01.1994r.-k.21-23, decyzja z 26.10.2006r.-k.20, zeznania świadka S. W.-k.111-111v., przesłuchanie powódki-k.131-131v., dokumentacja powykonawcza-k.76-95, umowy o dostawę energii elektrycznej-k.96-102, okoliczności bezsporne)

Obecnym właścicielem linii energetycznych przebiegających przez działkę powódki nr (...) jest (...) S.A. w G.. Pozwana jest następcą prawnym Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) w O., które zostało przekształcone w spółkę akcyjną Skarbu Państwa, która następnie została przejęta przez (...) S.A. w G., w wyniku zaś jego podziału powstał (...) S.A. w G..

(dowód: odpis z rejestru przedsiębiorców-k.71-75, okoliczności bezsporne)

Powódka pismem z dnia 3 lutego 2012r. wezwała pozwaną do niezwłocznego przywrócenia nieruchomości do stanu zgodnego z prawem i zaniechania dalszego naruszania prawa własności oraz zapłaty wynagrodzenia w kwocie 701.762,-zł za dotychczasowe użytkowanie gruntu oraz jego pogorszenie w wymiarze handlowym.

(dowód: pismo powódki z 03.02.2012r.-k.8)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił w oparciu o dokumenty, których prawdziwości i wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała oraz częściowo zeznania świadka S. W. oraz przesłuchanie powódki.

Powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kwoty 701.726,-zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie bez podstawy prawnej z powierzchni 686 m² na działce nr (...), podnosząc, iż trakcja elektroenergetyczna przebiegająca przez ten grunt uniemożliwia zagospodarowanie terenu w sposób, w jaki chciałaby to uczynić powódka.

Pozwana zanegowała zarówno samą zasadność dochodzonego przez powódkę roszczenia jak i jego wysokość.

Podstawą prawną żądania powódki wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości jest art. 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c. W myśl tego artykułu obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy. Jednakże samoistny posiadacz w złej wierze obowiązany jest nadto zwrócić wartość pożytków, których z powodu złej gospodarki nie uzyskał, oraz jest odpowiedzialny za pogorszenie i utratę rzeczy, chyba że rzecz uległaby pogorszeniu lub utracie także wtedy, gdyby znajdowała się w posiadaniu uprawnionego.

W chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązany jest zwrócić pobrane od powyższej chwili pożytki, których nie zużył, jak również uiszczyć wartość tych, które zużył (art. 224 § 2 k.c.).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że nad działką powódki nr (...) przebiegają dwie linie napowietrzne: SN 15 kV i nN 0,4 kV. Niespornym jest, że linia nN 0,4kV służy do zasilania zabudowań powódki.

Poza sporem pozostaje także okoliczność, że urządzenia elektroenergetyczne przebiegające nad nieruchomością powódki stanowią własność pozwanej. Kwestią bezsporną jest również fakt, iż pozwana jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego, które realizowało program elektryfikacji kraju na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z 1954 r. Nr 32, poz. 135 ze zm.). Urządzenia elektroenergetyczne na nieruchomości powódki zostały posadowione na podstawie przepisów powołanej ustawy, w celu zasilenia w energię elektryczną gospodarstwa domowych.

Linie napowietrzne SN 15 kV i nN 0,4 kV zostały wybudowane jeszcze przed 1976r., ale w 1976r. nastąpiła ich modernizacja i zmiana trasy ich przebiegu. Od 1976r. linie te przechodzą przez nieruchomość obecnie należąca do powódki. W 1976r. nieruchomość ta stanowiła własność Skarbu Państwa. W 1992r. Gmina O. nabyła z mocy prawa prawo własności powyższej nieruchomości. Na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 1994r. Gmina oddała powódce w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat działkę nr (...), z widocznymi urządzeniami elektroenergetycznymi oraz sprzedała na jej rzecz budynki posadowione na tej działce. Decyzją z dnia 26 października 2006r. Burmistrz O. orzekł o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego powyższej nieruchomości gruntowej w prawo własności przysługujące powódce.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 kwietnia 2009r. orzekł, że ze względu na przewidzianą do 1989 r., zarówno przez ówczesną ustawę konstytucyjną, jak i kodeks cywilny zasadę jedności własności państwowej (d. art. 128 k.c.), zarówno grunty zarządzane w ramach przedsiębiorstwa państwowego jak i mienie państwowego przedsiębiorstwa energetycznego nie stanowiło własności tych podmiotów (przedsiębiorstw) w rozumieniu art. 140 k.c. Różnie był wówczas traktowany charakter prawny do mienia państwowego zarządzających nim podmiotów państwowych. Było to władztwo wyodrębnione Skarbu Państwa i poszczególnych państwowych osób prawnych. Regulowały to przepisy szczególne dotyczące ustroju tych podmiotów lub przedmiotu własności państwowej. Wiadomo powszechnie, że w tamtym czasie nie przywiązywano wagi do formalnego uregulowania stanu własności i posiadania (zarządzania) nieruchomości, będących własnością państwową, zwłaszcza gdy oba podmioty zainteresowane należały do tzw. sektora państwowego.

Kolejne ustawy o charakterze wyłączeniowym: z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wyłączenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 i z 1982 r., nr 11, poz. 79), z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wyłączeniu nieruchomości (tekst jedn.: Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 ze zm.), z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 74 ze zm.), odnosiły się do przejmowania na własność Państwa nieruchomości gruntowych oraz trwałego, nieodpłatnego ograniczania korzystania z nieruchomości, między innymi w celu przeprowadzania linii energetycznych (wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2009r., II CSK 560/08, Lex nr 511039).

Zgodnie zarówno z ustawą z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wyłączenia nieruchomości (art. 35 i 36), jak i ustawą z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wyłączeniu nieruchomości (art. 75 i 76) organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogły, za zezwoleniem naczelnika gminy, a w miastach prezydenta lub naczelnika miasta, zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach, zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową, ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Przepisy powyższych ustaw w świetle powszechnie przyjmowanej w orzecznictwie wykładni we wskazanych w nich okolicznościach dawały podstawę do ograniczenia własności nieruchomości, mieszczącego się w granicach szeroko rozumianego pojęcia wyłączenia, w drodze wydanej na jego podstawie decyzji. Wyłączenie mogło nastąpić jedynie na rzecz Skarbu Państwa.

Natomiast w niniejszej sprawie, z uwagi na fakt, że właścicielem nieruchomości, na której były budowane urządzenia elektroenergetyczne był Skarb Państwa, nie zachodziła potrzeba wydawania decyzji o wyłączeniu i ograniczeniu praw właściciela – Skarbu Państwa. Urządzenia elektroenergetyczne zostały zbudowane na przedmiotowej nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z

1954 r. Nr 32, poz. 135 ze zm.). Wykonanie ustawy powierzono zaś Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrom: (...), (...), (...) oraz (...).

Zatem, mimo braku decyzji o wywłaszczeniu przedmiotowej nieruchomości, posadowienie na niej urządzeń elektroenergetycznych przez państwowe przedsiębiorstwo energetyczne należy uznać za zgodne z przepisami prawa, wobec faktu, że nieruchomość ta była własnością Skarbu Państwa.

Należy przy tym zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego, co do charakteru ograniczenia prawa własności nieruchomości związanego z przebiegiem zainstalowanych na niej urządzeń przesyłowych, przeważa pogląd, który Sąd w niniejszej sprawie podziela, że skutkiem ostatecznej decyzji wydanej na podstawie przepisu art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości oraz art. 75 ustawy z 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości było ograniczenie prawa własności nieruchomości przez ustanowienie trwałego obowiązku znoszenia przez właściciela w sferze, w której może być wykonywana własność nieruchomości, stanu ukształtowanego przebiegiem zainstalowanego urządzenia przesyłowego (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 20 marca 2002r., V CKN 1863/00 niepubl.; z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 679/04, niepubl.; z dnia 8 czerwca 2005r., V CK 680/04, niepubl.; wyrok z dnia 9 marca 2007r., II CSK 457/06, Lex 339717; wyrok z dnia 9 stycznia 2008r., II CSK 432/07, Lex 365049).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w chwili budowania urządzeń elektroenergetycznych na działce powódki nr (...) stanowiła ona własność Skarbu Państwa. Pozwana jest następcą prawnym zakładu energetycznego, będącego przedsiębiorstwem państwowym, przekształconego w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa na podstawie ustawy z 5 lutego 1993r. o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa (Dz.U. nr 16, poz. 69). Na skutek przekształcenia spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki swojego poprzednika prawnego, co wynika z brzmienia art. 5 powyższej ustawy. Także zgodnie z ustawą z 30 sierpnia 1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jedn. Dz.U. z 2002r., nr 171, poz. 1397) spółka wstąpiła we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem było przedsiębiorstwo państwowe, bez względu na charakter prawny tych stosunków.

W okresie, w którym budowana była linia energetyczna na działce nr (...), której elementami są urządzenia, których dotyczy spór, ze względu na przewidzianą do 1989r. zarówno przez ówczesną ustawę konstytucyjną, jak i kodeks cywilny, zasadę jedności własności państwowej (d. art. 128 k.c.), tak grunt należący obecnie do powódki, nawet jeśli nie pozostawał w wyodrębnionym władztwie Skarbu Państwa, a we władztwie państwowej osoby prawnej, jak i mienie państwowego przedsiębiorstwa energetycznego, nie stanowiły w rozumieniu art. 140 k.c., własności podmiotów, które nimi włądały.

Okoliczność powyższa ma istotne znaczenie dla oceny, czy pozwana korzystając z własności powódki pozostawała w złej czy też w dobrej wierze. Od oceny tej zaś zależy rozstrzygnięcie o żądaniu powoda opartym o przepisy art. 224-225 k.c.

Przyjąć bowiem należy, że pozwana korzysta z gruntu powódki na prawnych warunkach posiadania zależnego służebności gruntowej (art. 337 i 352 k.c., od dnia 3 sierpnia 2008r. jest to służebność przesyłu, art. (...) k.c., postanowienie Sądu Najwyższego z 22.10.2002r., III CZP 64/02, wyrok Sądu Najwyższego z 11.05.2005r., III CK 556/04, wyrok Sądu Najwyższego z 17.06.2005r., III CK 685/04).

Do roszczeń właściciela o wynagrodzenie za korzystanie z tak określonej służebności stosować zaś należy odpowiednio przepisy o tzw. roszczeniach uzupełniających właściciela wobec posiadacza samoistnego w procesie windykacyjnym (art. 224-288 k.c.). Takie stanowisko, które Sąd podziela w niniejszej sprawie, zostało wyrażone w orzeczeniach Sądu Najwyższego: uchwała z 17.06.2005r., III CZP 29/05, wyrok z 11.02.1998r., III CKN 354/97, uzasadnienie wyroku z 28.02.2002r., II CKN 182/01, wyrok z 30.06.2004r., IV CK 502/03, wyrok z 18.03.2005r., II CK 556/04, wyrok z 24.02.2006r., II CSK 139/05, wyrok z 08.12.2006r., V CSK 296/06, wyrok z 25.11.2008r., II CSK 346/08.

Do wynagrodzenia za korzystanie z cudzej rzeczy bez podstawy prawnej obowiązany jest posiadacz w złej wierze. Na posiadaczu w dobrej wierze taki obowiązek ciąży dopiero od chwili, w której dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy (art. 224 i art. 225 k.c.). Przy czym przyjmuje się, że właścicielowi nieruchomości przysługuje roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z niej przeciwko posiadaczowi służebności w złej wierze, niezależnie od zgłoszenia roszczenia określonego w art. 222§ 2 k.c. (uchwała Sądu Najwyższego z 17.06.2005r., III CZP 29/05).

Przedmiotowa działka nr (...), w chwili budowania urządzeń elektroenergetycznych w 1976r. stanowiła własność Skarbu Państwa. Obowiązujące w tym czasie przepisy nie zawierały wymogu wydania stosownej decyzji na zajęcie tej nieruchomości celem przeprowadzenia linii energetycznej. Przedłożone przez pozwaną dokumenty techniczne dotyczące budowy linii energetycznej pozwalają na przyjęcie, że inwestycja w ramach której wzniesiono m.in. urządzenia energetyczne znajdujące się na działce nr (...) prowadzona była legalnie. Należy bowiem mieć na uwadze zakres całej inwestycji, fakt, że była prowadzona w oparciu o zatwierdzoną dokumentację projektową, a w odniesieniu do spornej nieruchomości, dodatkowo należy zauważyć, że chodziło o działanie podmiotu państwowego na gruncie stanowiącym mienie Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 7 k.c., jeżeli określone skutki prawne zależą od dobrej lub złej wiary, domniemywa się dobrą wiarę. Zatem, chcąc wywieść zamierzone skutki prawne i prawo do wynagrodzenia, powódka powinna udowodnić złą wiarę pozwanej (wyrok Sądu Najwyższego z 09.03.1967r., II CR 340/66). Tego zaś nie uczyniła. Nie podjęła nawet próby zakwestionowania dowodów przedłożonych przez pozwaną, które pozwalają domniemywać, że sporne urządzenia energetyczne wzniesione zostały zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami. Nie zgłosiła także żadnych dowodów przeciwnych wskazujących na to, że pozwana wiedziała o okolicznościach istotnych z punktu widzenia przepisu chroniącego dobrą wiarę, albo że niewiedza pozwanej w tych okolicznościach była wynikiem jej niedbalstwa.

Na podstawie faktów ujawnionych w sprawie nie można wnioskować o tym, że pozwana wiedziała o braku tytułu do korzystania z gruntów pod linie. Z kolei, aż do wystąpienia powódki z roszczeniem o wynagrodzenie trudno uważać, że pozwana dopuściła się niedbalstwa przez niedołożenie należytej staranności w ustaleniu swego statusu prawnego do zajmowanych gruntów, zwłaszcza, że w trakcie przekształceń własnościowych przedsiębiorstwa państwowego zakład energetyczny w pozwaną spółkę handlową, ustalenie to nie było potrzebne dla zinventaryzowania majątku przekształcanego (prywatyzowanego) przedsiębiorstwa.

Nie można zatem pozwanej zarzucić złej wiary przy korzystaniu z gruntów powódki w granicach służebności od chwili rozpoczęcia wykonywania prawa, co by uprawniało powódkę do domagania się wynagrodzenia na podstawie art. 225 k.c. Jak przyjmuje się w orzecznictwie, ustalenie złej wiary wymaga indywidualnego wykazania każdego przypadku (art. 234 k.p.c.), do tego zaś czasu uprawniony korzysta w pełni z domniemania prawnego według art. 7 k.c. (orzeczenia Sądu Najwyższego: postanowienie z 24.03.1999r., I CKN 1081/97, wyrok z 29.04.2009r., II CSK 560/08). Z powyższego wynika, że powódce nie należy się wynagrodzenie za dochodzony pozwem okres.

Dodatkowo podkreślić należy, że linia nN 0,4 kV służy do zasilania zabudowań powódki. Bezspornym jest, że jeszcze matka powódki zawarła umowę z zakładem energetycznym o dostawę energii elektrycznej (k.99). Zgodnie z umową odbiorca zobowiązał się do zapłaty należności za dostarczoną energię elektryczną, zaś dostawca tej energii do jej dostarczenia do wskazanego miejsca. Zawierając umowę o dostawę energii elektrycznej dostawca miał pełną świadomość sposobu jej dostarczania i podpisując umowę na to się godził.

Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Pozwana spełniając swój obowiązek należytego wykonania umowy dostarcza energię elektryczną do zabudowań powódki poprzez przebiegające przez jej nieruchomość linie napowietrzne. Jeżeli powódce nie odpowiada sposób dostarczenia energii ma pełne prawo wypowiedzieć umowę i żądać usunięcia urządzeń z jej nieruchomości. Na chwilę obecną powódka umowy o dostawę energii elektrycznej nie wypowiedziała, dlatego nadal zobowiązana jest do zapłaty należności za dostarczoną

energię, a pozwana do jej dostarczenia poprzez urządzenia elektroenergetyczne znajdujące się na nieruchomości powódki. Pozwana spełnia zatem swój obowiązek wynikający z umowy i także dlatego żądanie powódki zasądzenia wynagrodzenia również z tego powodu jest nieuzasadnione.

W tej sytuacji, uznanie żądań powódki zasądzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie za niezasadne czyni bezprzedmiotowym ustosunkowywanie się do zarzutu zasiedzenia podniesionego przez pozwaną w odpowiedzi na pozew.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu gospodarki wolnorynkowej lub zespołu biegłych w zakresie wyceny nieruchomości celem ustalenia wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz biegłego z zakresu elektroenergetyki celem określenia tzw. strefy ochronnej i ograniczeń w swobodnym korzystaniu z prawa własności przez powódkę oraz wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego elektroenergetyka na okoliczność powierzchni niemożliwej do użytkowania oraz biegłego z zakresu wyceny nieruchomości na okoliczność wyliczenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie, wobec uznania powództwa za nieusprawiedliwione co do zasady. Przeprowadzenie tych dowodów nie miałyby wpływu na treść rozstrzygnięcia, a spowodowałyby tylko nieuzasadnioną zwłokę w postępowaniu.

Sąd uznał także za niezasadne żądanie powódki nakazania pozwanej usunięcia linii energetycznej przebiegającej nad jej nieruchomością. Przede wszystkim należy podkreślić, iż wybudowanie w 1976r. linii napowietrznych nad działką nr (...) nie było bezprawne, skoro właścicielem tego gruntu, jak i spornych urządzeń przesyłowych w chwili ich budowy był ten sam podmiot, tj. Skarb Państwa. Aktualnie w wyniku przekształceń i zmian własnościowych, właścicielem działki nr (...) i spornych urządzeń są różne osoby. Nie oznacza to jednak, że pozwanej, jako kolejnemu następcy prawnemu podmiotowi, który wybudował linię elektroenergetyczną, można przypisać w tej materii bezprawność. Jeżeli poprzednikiem prawnym właściciela gruntu i właściciela urządzeń przesyłowych przebiegających nad nieruchomością, w chwili ich instalacji, był ten sam podmiot prawa, to w procesie negatoryjnym o ich usunięcie (art. 222§ 2 k.c.) właściciel nieruchomości nie może skutecznie powoływać się na bezprawność zachowania następcy prawnego właściciela tych urządzeń (tak wyrok Sądu Najwyższego z 14.11.2012r., II CSK 176/12). Ponadto takie żądanie jest w ocenie Sądu sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Za pośrednictwem przedmiotowych urządzeń przesyłowych pozwana zaopatruje w energię elektryczną wielu odbiorców, zarówno gospodarstw domowych, jak i instytucji. Przedmiotowa sieć ma zatem istotne znaczenie dla interesu społeczności lokalnej i nakazanie usunięcia tej sieci naruszałoby zasady współzycia społecznego (art. 5 k.c.).

Z uwagi zatem na powyższe, Sąd, w oparciu o cytowane wyżej przepisy, powództwo w całości oddalił jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na powódce ciąży obowiązek zwrotu pozwanej kosztów niezbędnych do celowej obrony. Koszty jakie poniosła pozwana w niniejszej sprawie, to wynagrodzenie pełnomocnika i opłata od pełnomocnictwa (17,-zł). Wprawdzie według wartości przedmiotu sporu wynagrodzenie pełnomocnika zgodnie z cytowanym rozporządzeniem wynosi 7.200,-zł (§ 6 pkt. 7), to jednak w ocenie Sądu zasady słuszności przemawiają za tylko częściowym obciążeniem powódki kosztami procesu na rzecz pozwanej. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Wkład pracy pełnomocnika pozwanej w niniejszej sprawie ograniczył się do złożenia odpowiedzi na pozew i dokumentacji na okoliczność daty posadowienia urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości powódki. Sąd natomiast z urzędu przeprowadził istotny dowód na okoliczność ustalenia osoby właściciela przedmiotowej nieruchomości w chwili budowania spornych urządzeń. Ponadto sprawa niniejsza jest jedną z wielu bardzo podobnych spraw toczących się przed tutejszym Sądem, w których pozwana zajmuje niezmiennie jednolite stanowisko. Nie można również, w ocenie

Sądu, pominiąc faktu trudnej sytuacji materialnej powódki, która utrzymuje się tylko z emerytury w wysokości 1.153,- zł netto miesięcznie.

W związku z powyższym Sąd przyjął należne pełnomocnikowi pozwanej wynagrodzenie w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia wskazanego § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, tj. kwotę 3.600,-zł i taką kwotę oraz 17,-zł opłaty od pełnomocnictwa zasądził od powódki na rzecz pozwanej tytułem zwrotu niezbędnych kosztów procesu.